

УДК 616.314-08.378.14

МЕТОДИЧНА РОБОТА ЯК СКЛАДОВА ЯКІСНОЇ ОСВІТИ

Л. Ф. Каськова, О.О.Карпенко, О.Ю. Андріянова, І.Ю. Ващенко, Л.Ф.Чуприна

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Methodical work as a component of the quality of teaching.

Kaskova L.F., Karpenko O., Andriyana O.Yu., Vaschenko I.Yu., Chuprina L.F.

HEEU "Ukrainian Medical Stomatological Academy

Резюме. В умовах реформування національної системи вищої освіти в Україні винятково важливого значення набуває робота з підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Відсутність професійної педагогічної освіти у викладачів медичних вузів вимагає допомоги педагогічним кадрам в реалізації актуальних завдань розвитку, вдосконалення і підвищення педагогічної майстерності та рівня психологічної підготовки в умовах, що постійно змінюються. Реалізується вона різними шляхами, але основним є організація і проведення на належному рівні методичної роботи з педагогічними кадрами. В роботі з викладачами перевагу треба надавати формам і методам методичної роботи, які мають можливість виявляти і формувати лідерські якості, вміння працювати в команді, проявляючи ініціативу і наполегливість у вирішенні тих чи інших питань.

Summary. In the conditions of the reform of the national system of higher education in Ukraine, the work on improving the skills of pedagogical workers is of paramount importance. The lack of vocational pedagogical education in the teaching staff of medical universities requires assistance from teaching staff in the implementation of the actual tasks of development, improvement and improvement of pedagogical skills and the level of psychological training in a constantly changing environment. It is implemented in different ways, but the main one is organization and conducting of methodical work with pedagogical personnel at an appropriate level. In working with teachers, the preference should be given to the forms and methods of methodical work that have the ability to identify and form leadership

skills, ability to work in a team, showing initiative and persistence in solving a particular issue.

Key words: methodical work, pedagogical education, teachers, medical university.

Вступ. Якість освіти обумовлена, перш за все, рівнем професіоналізму професорсько-викладацького складу. В напрямку вдосконалення якості освітнього процесу фундаментально важливим є створення загальних критеріїв оцінки якості і ефективності роботи викладача. Консультаційний центр розвитку в Сиракузькому університеті під керівництвом Роберта Даймонда на підставі досліджень запропонував сім основних якостей викладача для оцінки якості його діяльності з точки зору визначення його посади та інших питань: наукова організація вивчення предмету або курсу, комунікабельність, знання предмету і методик його викладання, позитивне ставлення до студентів, об'єктивність оцінки рівня знань студентів, використання інноваційних методик викладання, задовільний рівень освіти студентів.

В умовах реформування національної системи вищої освіти в Україні винятково важливого значення набуває робота з підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Відсутність професійної педагогічної освіти у викладачів медичних вузів вимагає допомоги педагогічним кадрам в реалізації актуальних завдань розвитку, вдосконалення і підвищення професійної майстерності та рівня психологічної підготовки в умовах, що постійно змінюються. Реалізується вона різними шляхами, але основним є організація і проведення на належному рівні методичної роботи з педагогічними кадрами.

Основна частина. Методична робота – важлива складова педагогічної освіти, що має цілісну систему дій і заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації та професійної майстерності кожного педагогічного працівника, розвиток творчого потенціалу педагогічного колективу, досягнення позитивних результатів навчально-виховного процесу. Вона має ґрунтуватися на сучасних досягненнях психолого-педагогічної науки з урахуванням досвіду діяльності педагогів і конкретного аналізу результатів навчально-виховного процесу.

Методична робота з педагогічними працівниками кафедри реалізується в основному через традиційні колективні та індивідуальні форми її організації.

До колективних форм належать: курси підвищення педагогічної майстерності, організаційно-методична комісія, кафедральні методичні засідання, творчі майстерні педагогів, постійно діючі проблемні семінари, науково-практичні конференції, педагогічні виставки, конкурси тощо.

Основною організаційною формою колективної методичної роботи в системі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів залишаються методичні засідання, головною функцією яких є ознайомлення викладачів із сучасним станом і перспективами розвитку вищої освіти, досягненнями вітчизняної та зарубіжної педагогічної і психологічної науки, перспективним педагогічним досвідом, оновлення і поглиблення знань педагогічних працівників зі спеціальності та суміжних дисциплін, постійне підвищення їхнього загальнокультурного рівня.

Індивідуальні форми методичної роботи охоплюють наставництво, стажування, консультування, відвідування занять і поза аудиторних заходів, дистанційне навчання, самоосвіту тощо.

Останнім часом поширеності набули нетрадиційні форми організації методичної роботи, в тому числі кафедри, авторські школи, творчі студії, методичні фестивалі, круглі столи, аукціони педагогічних ідей, а також аналоги популярних сучасних радіо- і телепередач, які значною мірою урізноманітнюють співпрацю методистів і педагогічних працівників у справі підвищення їхньої кваліфікації та педагогічної майстерності.

Треба зазначити, що за всієї різноманітності форм організації методичної роботи вирішити багатопланові завдання підвищення кваліфікації педагогічних кадрів можна лише через створення оптимальної системи методичних заходів та надання педагогам права вільного вибору тих форм, які максимально враховують їхні потреби, запити та інтереси.

У процесі методичної роботи можуть використовуватися як традиційні, так і нетрадиційні форми та методи: засідання, ділові педагогічні ігри, лекції, лекції-консультації, доповіді, практичні заняття, мозкові штурми, тренінги, диспути, огляд та обговорення навчально-методичної літератури, участь викладачів у підготовці і проведенні масових заходів (науково-практичних

конференцій, семінарів, виставок, конкурсів тощо), робота над науково-методичною темою (проблемою) тощо.

З огляду на склад кафедральних методичних засідань зміст роботи повинен мати переважно навчально-методичний характер. На засіданнях повинні розглядатися нормативно-правові документи щодо організації навчально-виховного процесу в освітньому закладі, актуальні проблеми методики викладання дисциплін (на кафедрі проводиться викладання пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології, профілактики стоматологічних захворювань, дитяча терапевтична стоматологія), проведення навчально-виховних занять, поза аудиторних заходів тощо.

Крім того, викладачі мають ознайомлюватися з методикою вивчення складних тем навчальних програм, розглядати матеріали моніторингу навчально-виховного процесу, рівень і якість підготовки студентів, обмінюватися досвідом, проводити огляди навчально-методичної літератури, педагогічної преси тощо.

У процесі методичної роботи необхідно практикувати ділові педагогічні ігри, які є активними формами вільного професійного самовияву викладачів, що реалізується шляхом розігрування педагогічних ситуацій, наближених до реальних. Ділові ігри, як свідчить практика, допомагають наблизити навчання під час методичних засідань кафедри до педагогічної практики. Це стимулює учасників гри до переосмислення аналогічних ситуацій, що виникали свого часу і їхній практичній діяльності, та адекватно оцінити їх.

Поширеною формою в системі методичної роботи є лекція – систематичний, послідовний виклад науково-теоретичного або навчального матеріалу, що стосується певної проблеми, теми, розділу, окремих дисциплін або курсів. Також можуть проводитися лекції-консультації, які мають, як правило, настановчий характер і готують викладачів до самостійної роботи у період між методичними засіданнями кафедри, формують у них уміння самоаналізу власної педагогічної діяльності. Одним із важливих аспектів проведення лекції-консультації є введення до них завдань на моделювання конкретних ситуацій, які можуть виникати в практичній діяльності викладачів.

Під час методичного засідання належна увага має приділятися заслуховуванню й обговоренню доповідей, які повинні не зводитися до спрощеного переказу відомих фактів і явищ, а містити виклад матеріалу на високому теоретичному рівні, що відповідає сучасному розвитку тієї чи іншої галузі знань, достовірну інформацію, аргументовані висновки і положення.

Важливу роль у проведенні методичної роботи на кафедрі треба відводити практичним заняттям, під час яких детально розглядаються окремі теоретичні положення і формуються вміння та навички їх практичного застосування.

Під час проведення методичної роботи мають застосовуватися різноманітні види індивідуальної роботи з викладачами, спрямовані на їх підготовку. Йдеться насамперед про допомогу молодим викладачам у підготовці до проведення практичних занять, а також позааудиторних заходів, оформлення документації тощо.

Однією з найпоширеніших і досить ефективних форм навчально-методичної роботи є відвідування практичних занять, лекцій, спрямованих на обмін досвідом та його поширення, колегіальну взаємодопомогу в роботі.

Особливого значення для викладачів у сучасних умовах набувають огляди і обговорення педагогічної літератури, книг, періодичних видань, а також теле- і радіопередач на педагогічну тематику. Це дає можливість своєчасно привернути увагу педагогів до проблем, які найбільше хвилюють громадськість, залучити їх до дискусій щодо можливих шляхів розв'язання.

Висновок. Разом з тим усі ці заходи не можуть повністю розв'язати всіх проблем підвищення кваліфікації педагогічних кадрів без належно організованої самоосвіти. Необхідно, щоб керівники кафедр активно сприяли цьому процесу, надавали викладачам постійну допомогу, створювали необхідні умови щодо вдосконалення їхньої педагогічної майстерності. В роботі з викладачами перевагу треба надавати формам і методам, які мають можливість виявляти і формувати лідерські якості, вміння працювати в команді, проявляючи ініціативу і наполегливість у вирішенні тих чи інших питань.

Література.

1. Научная библиотека КиберЛенинка:
<http://cyberleninka.ru/article/n/povyshenie-kachestva-obrazovaniya-v-vysshey-shkole-ssha-problemy-i-napravleniya-razvitiya#ixzz3X5qrxwm2>.
2. Э. Ю. Каверина // США - Канада: экономика, политика, культура. - 2005. - № 10 . -С. 98.
3. Парахонский А.П. Проблемы повышения качества высшего образования // Успехи современного естествознания. – 2009. – № 8 – С. 96-97.
4. Майер В.В. Учебно-методическая работа в вузе: Учебное пособие / В.В. Майер, В.В. Мелихов. –Тюмень, 1996.